

Grant Thornton

An instinct for growth™

Åpenhetsrapport

2016

Innhold

01	Innledning
02	Forord
03	Struktur og eierskap
04	Grant Thornton International
05	Ledelse og Forvaltning
06	Systemer for kvalitetskontroll
07	Ekstern kontroll
08	Aksept av nye klienter
09	Uavhengighet
10	Faglig oppdatering
11	Finansiell informasjon
12	Partnergodtgjørelse
13	Foretak av allmenn interesse
14	Kontakt

1. Innledning

Åpenhetsrapporten for 2016 utgis for å gjøre det lettere for våre aksjonærer, investorer, myndighetsorganer, utdanningsinstitusjoner og medarbeidere å få innsikt i vår virksomhet.

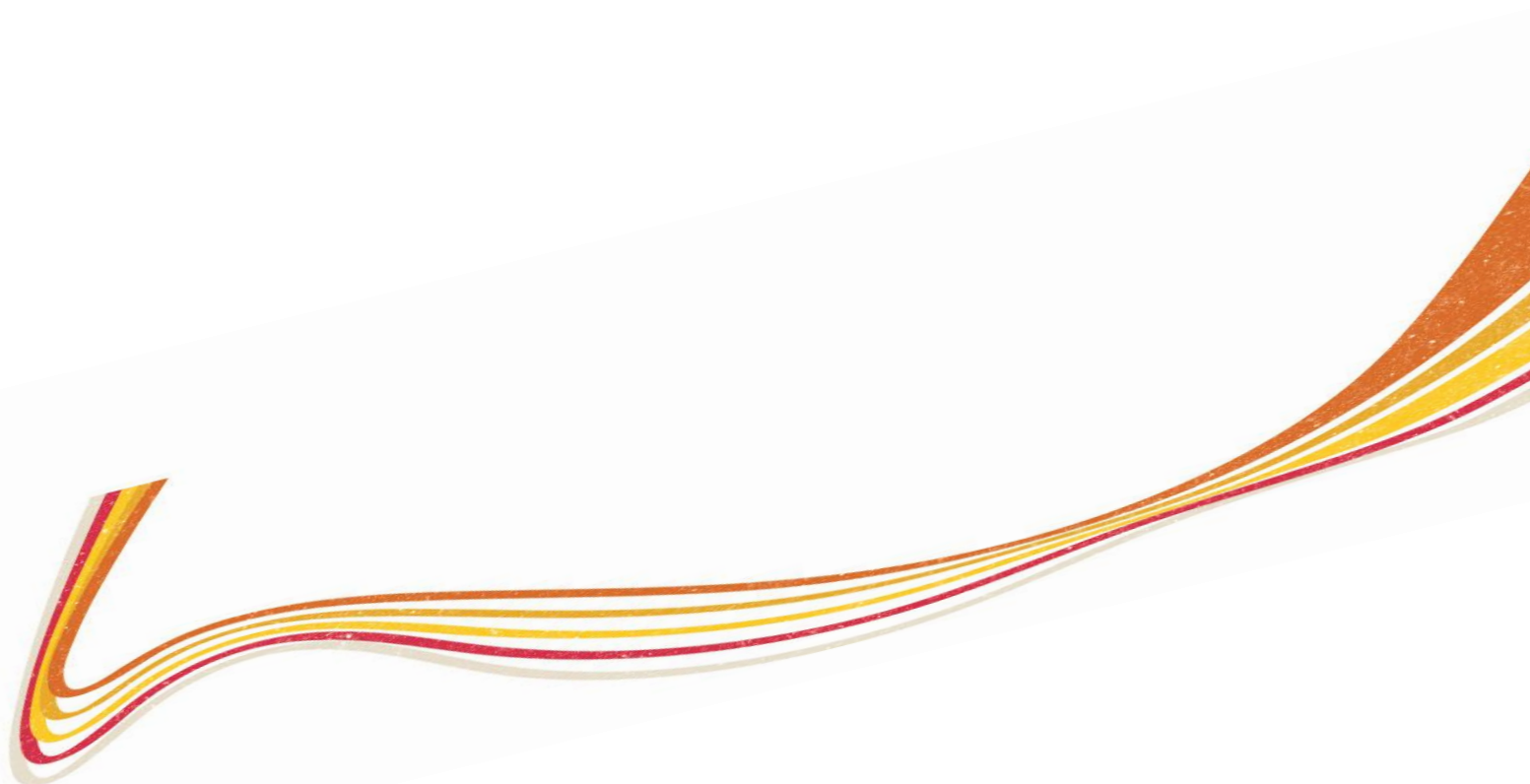
Rapporten viser hvordan firmaet ledes, hvordan kvalitet og integritet ligger til grunn for utøvelsen av våre tjenester.

Rapporten beskriver den bredde og dybde som finnes i vår ekspertise og erfaring samt i

medlemskapsorganisasjonen Grant Thornton International Ltd (GTIL).

Åpenhet fra revisorselskapene er en av nøkkelfaktorene i det globale kapitalmarkedet og Grant Thornton vil fortsette å gjøre sitt for å sikre en pålitelig og solid revisjonsprofesjon i fremtiden.

Denne åpenhetsrapporten er utarbeidet i tråd med Revisorloven § 5a-2.

2. Forord

Å vokse sammen med andre

Vi i Grant Thornton Norge jobber målrettet for å utvikle vårt tjenestetilbud. Dagens virksomheter har andre behov enn gårtdagens virksomheter, og morgendagens bedrifter kommer til å ha andre krav enn dagens.

For å møte og overtreffe bedrifters forventninger må vi ha en forretningskultur som preges av stadig utvikling, og der nytenkning og samarbeid med alle selskapets interessenter er en forutsetning. Å være i endring blir en stadig mer naturlig tilstand.

Vår framgang er avhengig av vår evne å tilpasse oss omverden

I Grant Thorntons strategi har vi identifisert samfunnsansvar og digitalisering blant de eksterne faktorene som påvirker næringslivet aller mest. Disse faktorene byr på spennende muligheter som vi som selskap vokser og utvikler oss på, sammen med våre kunder.

Vår visjon er å bidra til et bærekraftig og verdiskapende næringsliv. Visjonen er sterkt sammenfallende med vår evne til å ta samfunnsansvar. Når norske dynamiske bedrifter vokser, bidrar de til samfunnet, ikke minst som jobbskapere. Her har vi som revisorer og regnskapsførere en viktig rolle for hundrevis av bedriftskunder.

For å vokse på bærekraftig vis, kreves det at vi som selskap agerer ansvarsfullt. Det handler om hvilke kunder vi arbeider med, hva slags råd vi gir, og ikke minst, at vi går i front for å fremme gründervirksomheters interesser, blant annet gjennom seminarer, via samarbeidspartnere, deltakelse i Ungt Entreprenørskaps arrangement for unge gründere og rådgivning av Start-Ups.

Relasjonen med våre medarbeidere er et annet aspekt av vårt samfunnsansvar. Gjennom å skape

en bærekraftig forretningskultur med en tydelig ledelse der medarbeidere har det godt, utvikles og får være delaktige, bidrar vi som arbeidsgiver til å ta et viktig samfunnsansvar.

Digitaliseringen påvirker både oss og våre kunder

Grant Thorntons tjenester, produkter og rådgivning kommer i større utstrekning til å leveres digitalt. For oss innebærer det at vi utvikler digitale tjenester til kundene våre, men også at våre egne interne prosesser i økende grad bruker digitale løsninger for å automatisere og effektivisere vår måte å arbeide på. I en digitalisert verden er folk vant til større hastighet. At bedriftsledere i større grad etterspør informasjon i sanntid er et konkret eksempel som tydelig viser at bransjen er i endring.

Våre medarbeidere har vært avgjørende for vår fremgang til nå, og er avgjørende for vår videre utvikling. Årets medarbeiderundersøkelse viser at våre medarbeidere trives på jobb, utvikler seg og føler at de får bidra til selskapets strategiske utvikling. Vi er stolte av både å ha høy medarbeidertilfredshet, så vel som høy kundertilfredshet. Det tydeliggjør at fornøyde medarbeidere bidrar til fornøyde kunder.

For å kunne videreutvikle denne positive utviklingen satser vi ytterligere på å styrke vår forretningskultur. Som arbeidsgiver må vi tilby våre medarbeidere et miljø som gir inspirasjon, utfordringer og gode karrieremuligheter. Vi håper at våre kunder vil nyte godt av denne innsatsen i tiden som kommer.

Jan Møller

Managing Partner

Grant Thornton Revisjon AS

3. Struktur og eierskap

Grant Thornton i Norge ble etablert i 1987 og har levert revisjons- og rådgivningstjenester i Norge i over 27 år. Vår primære målgruppe er dynamiske virksomheter. Mange av disse er bedrifter der hovedeierne er aktive i den daglige driften av selskapet – andre er private eller institusjonelle investorer som engasjerer seg sterkt ved aktiv deltagelse i styret. Noen er børsnoterte eller vurderer notering, men kjennetegnes av større aksjonærer eller aksjonærgrupperinger.

Grant Thornton i Norge er medlem av Grant Thornton International Ltd som er en av verdens mest respekterte revisjons- og rådgivningsorganisasjoner. Grant Thornton i Norge har kontor i Oslo.

Grant Thornton i Norge bestod i 2016 av Grant Thornton Revisjon AS (987 632 380) med følgende heleide datterselskaper:

- Grant Thornton Økonomiservice AS (946 063 940)
- Grant Thornton Consulting AS (995 075 105)

I tillegg kommer Grant Thornton Law Advokatfirma AS (917 728 798) hvor Grant Thornton Revisjon AS ikke har eierandeler ved årets utgang.

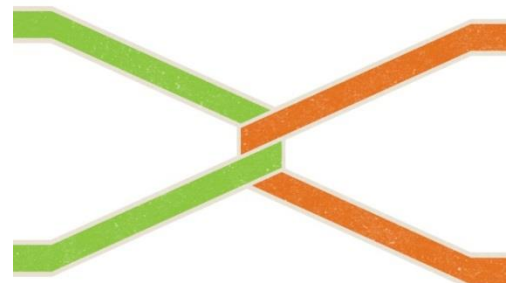
Frem til 23. april 2016 var det samarbeid med Grant Thornton Law Advokatfirma DA (893 414 282) hvor Grant Thornton Revisjon AS ikke hadde eierandeler.

Gruppen anses som samarbeidende selskaper etter revisorloven § 4-7 første ledd.

Grant Thornton Revisjon AS var pr 31.12.2016 eiet av partnerne Frede Baumann (16,67 %), Frode Andersen (16,67 %), Jan Møller (16,67 %), Kristian Nørstebo (16,67 %), Rakhee Sethi (16,67 %) og Lars Henrik Pløen (16,67 %).

Grant Thornton Revisjon AS er revisjonsvirksomhet og har klienter av allmenn interesse og de organer som kreves i henhold til norsk selskapslovgivning.

Generalforsamlingen i Grant Thornton Revisjon AS er det øverste styringsorganet i Grant Thornton. Generalforsamlingen består av alle aksjonærene i selskapet. Aksjonærene er alle aktive partnere. Grant Thornton Revisjon AS er hovedmann i Grant Thornton Indre selskap. Det indre selskapet opptre ikke utad og benyttes med formål overskuddsfordeling mellom partnerne. Pr 31.12.2016 er deltakerne i det indre selskapet tilsvarende eierne i aksjeselskapet.

4. Grant Thornton International

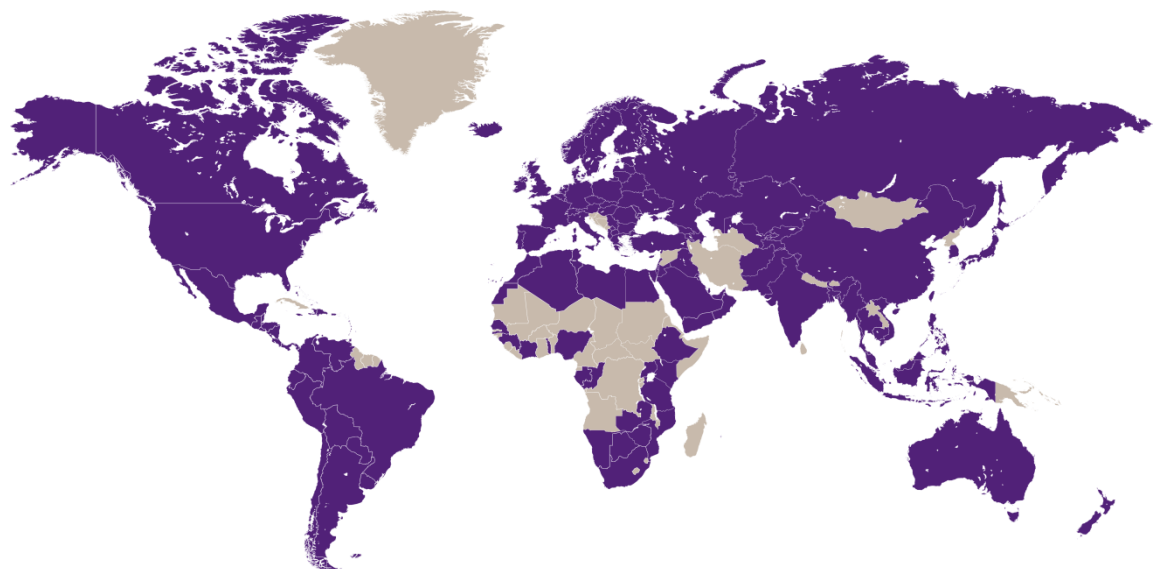
Grant Thornton Revisjon AS er medlem av Grant Thornton International Ltd. Grant Thornton International er en av verdens ledende organisasjoner av selvstendig drevne revisjons- og rådgivningsfirmaer. Disse selskapene tilbyr attestasjonstjenester, skatt- og spesialrådgivning til privateide bedrifter og foretak av allmenn interesse. Mer enn 47.000 ansatte i over 140 land gir til daglig individuell og personlig klientoppfølging.

Grant Thornton International Ltd (heretter GTIL) er en non-profit, ikke-praktiserende internasjonal paraplyorganisasjon. GTIL er organisert som et privat selskap med begrenset garanti, uten aksjekapital og er stiftet i England og Wales. Hvert medlemsfirma i GTIL er et selvstendig drevet selskap drevet på nasjonal basis.

Disse selskapene er ikke medlemmer av et internasjonalt kompaniskap er ikke på noen måte juridiske partnere med hverandre. Medlemskap i GTIL gjør derfor ikke et selskap ansvarlig for tjenester eller aktiviteter i et annet medlemsfirma.

Hvert firma styrer seg selv og håndterer sine administrative saker på lokal og nasjonal basis. Selv om mange av medlemmene bærer Grant Thorntons navn, enten eksklusivt eller i forbindelse med sitt opprinnelige firmanavn, eksisterer det ikke noen form for eierskap mellom firmaene eller fra GTIL.

GTIL utgir sin egen åpenhetsrapport (Transparency Report) og kan lastes ned fra www.grantthornton.global.

5. Ledelse og forvaltning

Styret i Grant Thornton Revisjon AS

Kristian Nørstebø, styrets leder
Frede Baumann
Frode Andersen

Ledelse:

Jan Møller, Daglig leder
Rakhee Sethi, Økonomi- og regnskapstjenester
Rune Wahl, IT
Kjersti Arntsen, Personal
Stine Vikesland, Marked/PR

Alle opplysninger per 30.3.2017.

6. Systemer for kvalitetskontroll

Grant Thornton har etablert et kontrollmiljø hvor særskilte kvalitetsstyringsprosedyrer styrer revisjonsprosessen fra vår aksept av oppdraget og gjennom hele revisjonen til oppdragsansvarlig revisors påtegning av revisjonsberetningen.

Sentralt i dette kontrollmiljøet er vår oppdragsvurdering som gjennomføres for både nye og eksisterende klienter. I oppdragsvurderingen vurderes blant annet forhold som uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Se mer under kapittel 8 og 9.

De grunnleggende forutsetninger for kvalitet er fastlagt i vår "Ethics and quality control manual" som er styrende for aksept og utførelse av alle oppdrag og skal daglig etterleves av vårt personell. Manualen er bygget på flere standarder og retningslinjer, herunder:

- International Standard on Quality Control 1: Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester
- International Standard on Auditing 220: Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper
- International Federation of Accountants (IFAC) Code of Ethics for Professional Accountants som anvendt i Norge.

I tillegg til den daglige oppfølging av kvalitetsstyringsprosedyrer på hvert enkelt oppdrag har vi etablert rutiner for intern kvalitetskontroll hvor dedikert personell gjennomgår andres fullførte oppdrag på stikkprøvebasis med formål overholdelse av de interne kvalitetsstyringsprosedyrene samt for videreutvikling av systemer og personell.

Bærekraftig leveranse av revisjonstjenester

Grant Thornton International bistår med kunnskap og ressurser til medlemslandene for å levere en solid og grundig revisjon. Dette omfatter:

- Horizon™ revisjons metodikk, støttet av det aller siste innen programvare, håndbøker og retningslinjer, testet og grundig utprøvd mot internasjonale standarder for revisjon, internasjonale standarder for kvalitetskontroll og the IFAC Code of Ethics for Professional Accountants.
- Protokoller som gjør det mulig for medlemsfirmaer å konsultere spesialister og autoriserte revisorer innen den internasjonale organisasjonen.
- En omfattende intranett-tjeneste som omfatter oppdatert informasjon til medlemmene på relevante faglige standarder, en verdensomfattende varsomhetsliste, en International Financial Reporting Standards helpdesk, aktuelle varsler, nyheter, maler og eksempler.

Grant Thornton International revisjonskontroll

Hvert medlemsfirma er pliktig til å la sine revisjonsrutiner bli inspisert av GTIL, referert til som the Grant Thornton International Audit Review (GTAR). GTAR er en omfattende og systematisk sjekk av kvaliteten på medlemsfirmaets revisjonsrutiner og prosedyrer og blir utført minst hvert tredje år av uavhengige og kvalifiserte partnere og/eller managere fra ett eller flere av de andre medlemsfirmaene etter retningslinjer fra GTIL.

Inspeksjonsprosessen er utviklet for å overvåke medlemsfirmaenes etterlevelse av faglig standarder og GTILs kvalitetskontroll av retningslinjer og prosedyrer innen revisjon.

Siste kontroll var i september 2014.

Erklæring

Styret i Grant Thornton er ansvarlig for å sikre at revisjonsvirksomheten drives i henhold til lover og standarder samt i henhold til våre kvalitetskontrollsystemer.

Vi har gjennomgått revisjonsselskapenes virksomheter gjennom 2016, herunder etterlevelsen av kvalitetskontrollsystemene.

Det er vår oppfatning at kvalitetssikrings-systemet fungerer effektivt, herunder at det ikke er avdekket brudd som vedrører vår uavhengighet, og at retningslinjene har blitt overholdt.

Oslo, 30.3.2017
Styret i Grant Thornton Revisjon AS

Kristian Nørstebo
Styrets leder

Frede Baumann
Styremedlem

Frode Andersen
Styremedlem

7. Ekstern overvåking og kontroll

Alle revisjonsselskaper som reviderer revisjonspliktiges årsregnskap er underlagt kontroll (selskapstilsyn) fra Finanstilsynet hvert 3. eller 6. år. I tillegg kommer eventuelle tematisyn fra Finanstilsynet.

Grant Thornton er underlagt slikt selskapstilsyn hver 3. år grunnet av vi utfører revisjon av årsregnskap for foretak av allmenn interesse.

Kvalitetskontrollen omfatter som minimum en vurdering av uavhengighet, ressursanvendelse, revisjonshonorarer og revisjonsutførelsen.

Kvalitetskontrollen omfatter i tillegg en vurdering av våre interne systemer for kvalitetskontroll. Finanstilsynet gjennomfører i tillegg tematisyn etter definerte retningslinjer.

Siste selskapstilsyn fra Finanstilsynet var i november 2015.

Som nevnt i kapittel 6, gjennomfører Grant Thornton International i tillegg regelmessige kontroller (GTAR) hvert 3. år. Siste kontroll var i september 2014.

8. Aksept av nye klienter

Det er utviklet rutiner for aksept av nye oppdrag, både fra nye og eksisterende klienter. Rutinene er beskrevet i vår "Ethics and quality control manual", ref kapittel 6, og er basert på retningslinjer fra Grant Thornton International, revisjonsstandarder og norsk lovgivning som for eksempel hvitvaskingsloven og revisorloven.

Nye oppdrag fra nye klienter blir først vurdert av teamet som er tiltenkt å utføre oppdraget. Deretter godkjenner utpekingsansvarlig, Frode Andersen, oppdragsvurderingens innhold herunder teamets kompetanse og kapasitet.

I forbindelse med revisjonen for eksisterende klienter gjøres det løpende vurderinger i planleggingsfasen samt i konklusjonsfasen med hensyn til om vi fortsatt kan yte revisjonstjenester til disse.

Børsnoterte klienter meldes umiddelbart inn på Grant Thornton International "Global Restricted List" hvor alle internasjonale partnere og managere er registrert med sine private engasjement. Videre blir det gjennomført utvidede interne tiltak for å begrense innsyn på slike klienter for andre enn team-medlemmer.

9. Uavhengighet

Grant Thornton har omfattende prosedyrer for å sikre uavhengighet til revisjonskunden.

Uavhengighet er av fundamental betydning for at revisor skal utøve sin virksomhet med integritet og objektivitet. Grant Thornton overholder revisorlovens krav til uavhengighet som angitt i revisorlovens kapittel 4.

I tillegg til våre egne og revisorlovens prosedyrer og kriterier for uavhengighet, herunder regler for partnerrotasjon, personlig og nærstående's uavhengighet, tilleggstjenester utover revisjon mv., krever GTIL at alle medlemsfirmaer innfører og etterlever retningslinjer og prosedyrer som sikrer uavhengigheten til alle medlemmene.

Disse retningslinjene og prosedyrene inkluderer krav om at hvert medlemsfirma oppretter og vedlikeholder en liste – The Global Restricted List - over revisjon av foretak av allmenn interesse. Listen blir ivaretatt av GTIL og bidrar til å sikre verdensomspennende uavhengighet til revisjonsklientene.

Alle ansatte har tilgang til denne globale restriksjonslisten via GTILs intranett. Listen fungerer som et referansepunkt for alle medlemsfirmaer som vurderer å gi ikke-revisjonstjenester til foretak av allmenn interesse. Hvis den potensielle klienten vises på listen, er det påkrevd å konsultere oppdragsansvarlig revisor for å få aksept at trusselen mot uavhengighet er tilstrekkelig sikret slik at den foreslåtte ikke-

GTIL har også innført et automatisert uavhengighets-“tracing system”, the Global Independence System (GIS). GTIL krever at partnere, managere og andre ledere registrer eventuelle aksjeinnehav i foretak av allmenn interesse i GIS.

GIS overvåker disse økonomiske interessene og kontrollerer dem mot the Global Restricted List og er konstruert for å varsle medlemsfirmaet, den enkelte ansatte og Compliance Officer om det skulle være et verdipapir som sammenfaller med foretak registrert på denne listen (en konflikt). GIS er et hjelpemiddel for å bistå den enkelte og den nasjonale Compliance Officer i å fastslå om eierskapet av verdipapirene kan fortsette, basert på fakta og omstendigheter.

Partnere roteres bort fra revisjonsoppdrag for foretak av allmenn interesse hvert syvende år etter reglene i revisorloven § 5a-4.

Alle partnere og ansatte gjennomgår og signerer årlig på sin uavhengighet til revisjonskundene.

Vurderinger av potensielle interessekonflikter og/eller trusler mot uavhengighet (“relationship checks”) både i forkant av inngåelse av et engasjement og i forbindelse med gjennomføringen av engasjement, er viktig sikringstiltak mot uavhengighetstrusselen og vi har prosedyrer for håndtering av slike.

10. Faglig oppdatering

I Grant Thornton forventes det at alle ansatte holdes faglig à jour til enhver tid gjennom selvstudium, interne og eksterne kurs. Den enkelte ansatte utarbeider i samarbeid med opplæringsansvarlig en årlig kursplan. Læring er en aktiv prosess som er avhengig av motivasjon og egeninnsats. Formidling av teori og andres erfaringer blir først til egen kunnskap gjennom egen bearbeiding og ferdighetstrening, så opplæringen organiseres som et vekselspill mellom teori og ferdighetstrening. Praktisk utprøving i det daglige arbeidet er en vesentlig del av opplæringen.

Opplæringen består av:

- selvstudium
- interne kurs/møter
- internasjonale Grant Thornton-kurs
- eksterne kurs (DnR og andre).

Mens størsteparten av den tekniske utdanningen foregår innen medlemsfirmaet, gjør GTIL en betydelig investering i å trene opp revisorer fra alle medlemsland i den globale revisjonsmetodikken.

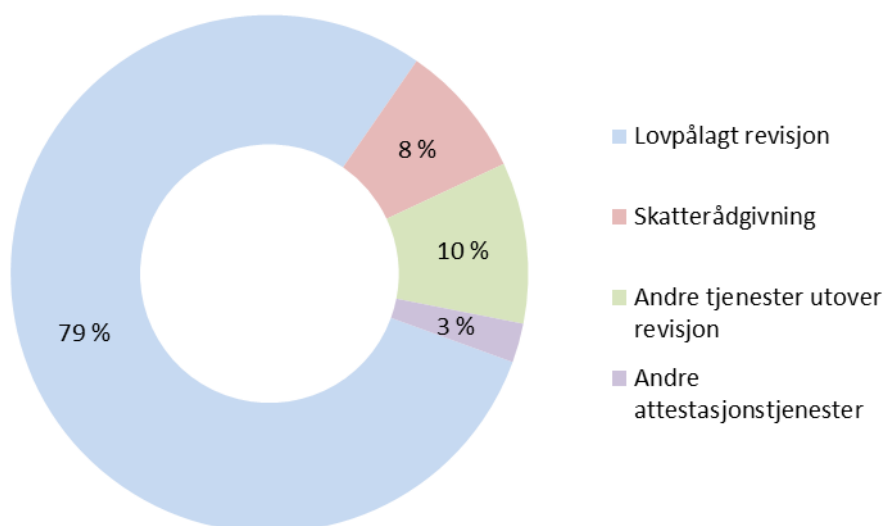
Revisjonsmetodikken, kjent som Horizon™, støttes av det siste og mest oppdaterte innen programvare. Betydelig innsats og ressurser har blitt investert for å gjøre opplæringsprogrammet til et nyttig verktøy for å støtte implementering av revisjonsmetodikken mellom medlemsfirmaene slik at næringslivets revisjonsbehov blir møtt på en tilfredsstillende måte, uavhengig av størrelse eller kompleksitet.

11. Finansiell informasjon

Omsetning Grant Thornton i Norge			2016
Tjenester til revisjonsklienter:			
Lovpålagt revisjon	NOK		21 507 162
Skatterådgivning	NOK		2 284 050
Andre tjenester utover revisjon	NOK		2 741 409
Andre attestasjonstjenester	NOK		666 122
Tjenester til andre klienter		NOK	22 079 818
Sum omsetning Grant Thornton i Norge		NOK	49 278 560

Omsetning til revisjonsklienter fordelt på tjenester

12. Partnergodtgjørelse

Godtgjørelse til partnere fastsettes en gang i året. Godtgjørelsen er definert som en andel av vårt samlede resultat som tilskrives den enkelte partner.

Den totale godtgjørelsen består av to elementer, særskilt vedtatt arbeidsgodtgjørelse og resultatandel.

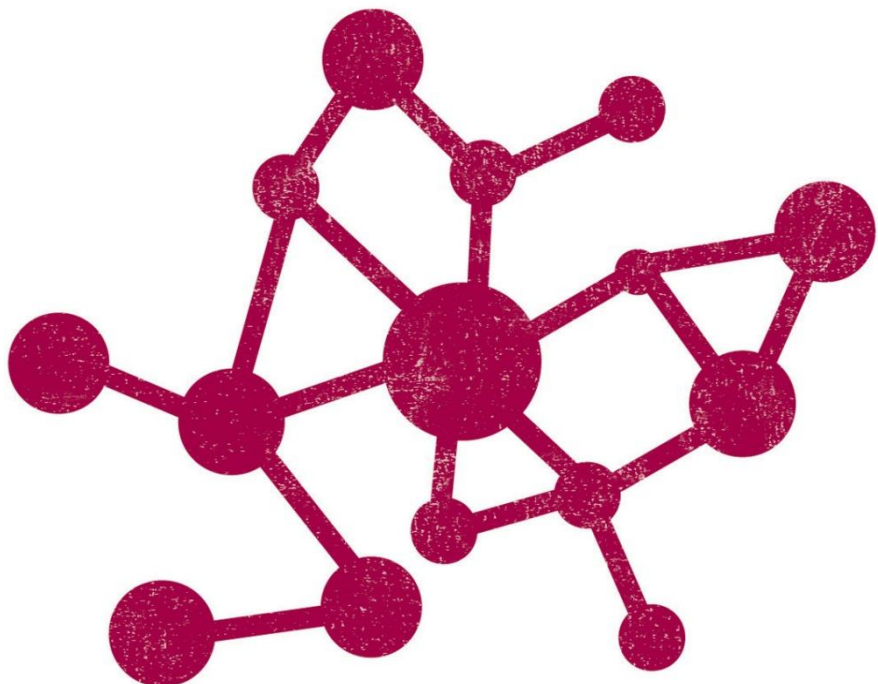
I Grant Thornton følger vi et likefordelingsprinsipp, men ønsker også å motivere, anerkjenne og belønne partnere på

grunnlag av den enkeltes bidrag til selskapets utvikling.

Fordelingsnøkkelen skal være rettferdig blant partnerne og skal inspirere til identifisering og integrering av selskapets strategier, mål og verdier.

Et mål er også å sikre forutsigbarhet i godtgjørelse for den enkelte partner.

Det er full åpenhet rundt prosessen for godtgjørelse samt endelig godtgjørelse for den enkelte partner.

13. Foretak av allmenn interesse

Klienter av allmenn interesse revidert siste regnskapsår:

- Netfonds Bank AS
- Netfonds Livsforsikring AS

14. Kontakt

Ved spørsmål eller kommentarer til
åpenhetsrapporten, ta kontakt med en av våre
partnere pr 30.3.17:

- Frode Andersen
- Frede Baumann
- Kristian Nørstebo
- Jan Møller
- Rakhee Sethi
- Lars Henrik Pløen

Våre kontorer

Grant Thornton har kontor i Oslo.

Grant Thornton

An instinct for growth™

www.grantthornton.no

©2017 Grant Thornton Norway. All rights reserved.

Grant Thornton Revisjon AS is a member firm of Grant Thornton International Ltd (Grant Thornton International). References to 'Grant Thornton' are to the brand under which the Grant Thornton member firms operate and refer to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered independently by member firms, which are not responsible for the services or activities of one another. Grant Thornton International does not provide services to clients.

The name 'Grant Thornton', the Grant Thornton logo and 'Instinct for growth' are trademarks of Grant Thornton International. All copyright is owned by Grant Thornton International, including the copyright in the Grant Thornton logo; all rights are reserved.